

32

futuram post mortem plebis iram, atq; odium sempiternum. Antiquorum regum uiuendi mos hic maximè fuit. Aegypto omni in plures partes, quarum quælibet Græco uerbo *vixit* appellabatur, diuisa, cui libet prætor aderat, qui omnium haberet curam. Aegypti uectigalibus trifaria partitis, priorem portionem percipit collegium sacerdotum, magna apud incolas autoritate, tum propter deorum curam, tum propter doctrinam, qua plures erudiant. Hanc partem ad sacrificiorum ministeria, tum ad priuatæ uitæ cōmoda impartiunt. Neq; enim deorum cultum omittedum putant, nec publici consilii utilitatisq; ministris æquum censem uitæ cōmoda deesse. Ad sunt enim graubus in rebus hi semper consilio atq; ope regibus, tum astrarum peritia, tum uero sacrificijs futura prædicentes. Ex libris præterea sacris priorum gesta referunt, quib; reges in agendis noscant quæ sint profutura. Non enim, quemadmodum apud Græcos, unus homo, aut unica mulier sacræ præfet, sed plures in cultu deorū honoreq; uersantur, qui eandem sacrorum curam filiis tradunt. Hi omnes immunes sunt, secundumq; post reges honoris dignitatisq; locum tenent. Altera portio ad reges peruenit: quam & ad bellam, & ad uitæ cultum, tum ad liberalitatem erga strenuos uiros pro meritis impendunt. Quia ex re fit ut populares nullo grauentur tributo. Tertiā percipiunt milites, & qui bellū sumi instituti ministerio; ut hoc stipendio accepto parati fore habeant animum ad bellorum pericula obeunda. Iniquum enim foret, ad tuendam cōmunem saltem intentos, nulla ex ea pro qua pugnaret patria, cōmoda percipere. Ea uero præcipua utilitas uidetur, quod mercede laborum impensa cum fiant opulentiores, facilius gignenda proli operam dant. Quo fit ut reserta multitudine hominū patria, nequaq; externo milite egeat. Hoc militandi ordine à progenitoribus suscepit, parentū uirtutem à pueritia imitati, bellisq; exercitati muneribus, milites egregij euadunt. Est insuper eorum politia in tria hominū genera in instituta, agricolarū, paftorum, opificum. Agricola parva quadam mercede à sacerdotibus regeq; aut militibus agros mercati, per omnem atatem ab ipsa pueritia ruris sine intermissione uacant. Quo fit, ut agricultura cæteris tum ob doctrinam à parentibus perceptam, tum ob continuū usum præstet. Norunt enim præceteris diligenter agrorū naturam, rigandi, serēdīq; ac mendisci tempora, & fructuum seruandorum cōmoditates, tum parentum observatione, tum sua diligentia cognita. Eodem modo & pastores cura atq; arte regendi pecoris à patribus accepta, semper in eo gubernando atatem agunt. Mulum eis conferunt quæ à progenitoribus de pecorum cultu ac pacuis audierunt, à nonnullis etiam quedam suo studio adiuuenta. Nam qui aues & anseres nutriti, præter earum quæ apud alios homines habentur, procreandū natūram, adeo illis indulgent, ut in numerum dictu mirabilem auium euadant. Nō enim ouis incubant aues, sed ipsi ingenio et naturali arte ex ouis præter certorum consuetudinē educunt foetus. Artes quoq; apud Aegyptios admodum excultas uidemus, & ad summum perductas. Nam soli Aegypti opifices omilla rerum publicarū cura, nullum nisi aut legibus permisum, aut à patribus traditum opus exercent: ut neq; eos docentis iniuria, neq; ciuile odio, neq; aliud quid ab instituto impedit exercitio. Alijs in locis licet artificibus reliquo priori opificio cæteris se dedere, & hos cultui agrorum, hos mercaturæ, alios pluribus artibus operam præbere, quidam in ciuitatis quæ à populo reguntur, ad conciones concurrunt, in perniciem ciuitatis precio corrupti. Apud Aegyptios si quis opifex a rempub. accedat, aut plures exerceat artes, magna multatur poena. Hanc antiquam tum reipub. tum priuatæ institutionem à patribus traditā, veteres Aegyptij habebant. Iudicia uero non casu fiebant, sed ratione, existimabant enim rite facta plurimū uitæ mortalium professe. Nam punire nocentes, auxiliū ferre oppressis, optimā ad prohibenda mala facinora uiam putant. Poenam uero delicti aut pecunia aut gratia tolli, existi-